

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

30 mai 2013*

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru — Directiva 2006/24/CE — Păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice — Hotărâre a Curții prin care se constată o neîndeplinire a obligațiilor — Neexecutare — Articolul 260 TFUE — Sancțiuni pecuniare — Impunerea unei sume forfetare”

În cauza C-270/11,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 260 alineatul (2) TFUE, introdusă la 31 mai 2011,

Comisia Europeană, reprezentată de C. Tufvesson și de D. Maidani, precum și de F. Coudert, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Regatului Suediei, reprezentat de A. Falk și de C. Meyer-Seitz, în calitate de agenți,

pârât,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul L. Bay Larsen, președinte de cameră, domnii J. Malenovský, U. Lõhmus (raportor) și M. Safjan și doamna A. Prechal, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,

grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 9 ianuarie 2013,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: suedeza.

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă, Comisia Europeană solicită Curții:

- să constate că, prin neadoptarea măsurilor necesare pe care le impune executarea Hotărârii din 4 februarie 2010, Comisia/Suedia (C-185/09), privind netranspunerea în dreptul său intern a dispozițiilor Directivei 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE (JO L 105, p. 54, Ediție specială, 13/vol. 53, p. 51), precum și prin neadoptarea, în termenul prevăzut, a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma directivei menționate, Regatul Suediei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 260 alineatul (1) TFUE,
- să oblige Regatul Suediei la plata către Comisie, în contul „Resurse proprii ale Uniunii Europene”, a unei penalități cu titlu cominatoriu de 40 947,20 euro pe zi, pentru fiecare zi în care măsurile necesare pentru executarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, nu vor fi fost luate, din ziua pronunțării prezentei hotărâri până în ziua executării sale,
- să oblige Regatul Suediei la plata către Comisie, în același cont, a unei sume forfetare de 9 597 de euro pe zi, pentru fiecare zi în care măsurile necesare pentru executarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, nu au fost luate, din ziua pronunțării acestei din urmă hotărâri până în ziua pronunțării prezentei hotărâri sau, dacă această dată este anterioară, până în ziua în care măsurile necesare pentru executarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, vor fi fost luate, și
- să oblige Regatul Suediei la plata cheltuielilor de judecată.

Cadrul juridic

2 Considerentul (22) al Directivei 2006/24 are următorul cuprins:

„Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene [denumită în continuare «carta»]. În special, prezenta directivă, împreună cu Directiva 2002/58/CE [a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO L 201, p. 37, Ediție specială, 13/vol. 36, p. 63)], urmăresc să asigure respectarea deplină a drepturilor fundamentale ale cetățenilor la respectarea vieții private și a comunicațiilor și la protecția datelor cu caracter personal ale acestora, consacrate în articolele 7 și 8 din cartă.”

3 Articolul 1 din Directiva 2006/24 prevede:

„(1) Prezenta directivă urmărește să armonizeze dispozițiile statelor membre privind obligațiile furnizorilor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice cu privire la păstrarea anumitor date generate sau prelucrate de către aceștia, pentru a se asigura că datele sunt disponibile în vederea cercetării, depistării și urmăririi penale a infracțiunilor grave, astfel cum sunt definite de fiecare stat membru în dreptul său intern.

(2) Prezenta directivă se aplică datelor de trafic și localizare, atât pentru entități juridice, cât și pentru persoane fizice, precum și datelor necesare pentru identificarea abonatului sau a utilizatorului înregistrat. Nu se aplică pentru conținutul comunicațiilor electronice, inclusiv informațiile consultate prin utilizarea unei rețele de comunicații electronice.”

4 Articolul 15 din această directivă prevede:

„(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 15 septembrie 2007. Acestea informează de îndată Comisia cu privire la acestea. Atunci când statele membre adoptă aceste măsuri, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care acestea le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

(3) Până la 15 martie 2009, fiecare stat membru poate amâna aplicarea prezentei directive în cazul păstrării datelor de comunicații referitoare la accesarea internetului, telefonia prin internet și serviciul de poștă electronică. Orice stat membru care intenționează să facă uz de prezentul alineat adresează, la adoptarea prezentei directive, o notificare în acest sens Consiliului sau Comisiei printr-o declarație. Declarația se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.”

Hotărârea Comisia/Suedia

- 5 În Hotărârea Comisia/Suedia, citată anterior, Curtea a constatat că, prin neadoptarea, în termenul prevăzut, a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma Directivei 2006/24, Regatul Suediei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul acestei directive.

Procedura precontencioasă

- 6 Prin scrisoarea din 28 iunie 2010, Comisia a pus în întârziere Regatul Suediei să îi prezinte observațiile sale cu privire la măsurile adoptate pentru a se conforma obligațiilor care decurg din Hotărârea Comisia/Suedia, citată anterior, în termen de două luni de la primirea acestei puneri în întârziere.
- 7 Prin scrisorile din 27 august și din 23 noiembrie 2010, precum și din 21 ianuarie 2011, autoritățile suedeze au răspuns la respectiva scrisoare de punere în întârziere comunicând Comisiei stadiul evoluției procesului de transpunere în dreptul național a Directivei 2006/24 și, printre altele, au informat-o că proiectul de lege în acest scop fusese transmis Parlamentului suedez la 8 decembrie 2010 și că examinarea sa de către acesta era prevăzută pentru a doua jumătate a lunii martie a anului 2011.
- 8 Prin scrisoarea din 25 martie 2011, Regatul Suediei a informat Comisia că, la 16 martie 2011, Parlamentul menționat decisese să amâne cu un an adoptarea respectivului proiect de lege. Această decizie ar fi fost adoptată de o șesime dintre membrii Parlamentului, în conformitate cu o procedură constituțională specială. Potrivit acestui stat membru, după scurgerea acestui termen de un an, comisia parlamentară sesizată cu dosarul ar depune în fața Parlamentului o propunere de transpunere a Directivei 2006/24 în dreptul național.
- 9 În aceste condiții, considerând că Regatul Suediei nu luase măsurile pe care le impune executarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Evoluțiile intervenite în cursul prezentei proceduri

- 10 Regatul Suediei, pe de o parte, a informat Comisia, prin scrisoarea din 22 martie 2012, că Parlamentul suedez adoptase, la 21 martie 2012, propunerea guvernului privind transpunerea în ordinea sa juridică internă a Directivei 2006/24, a cărei intrare în vigoare era stabilită la 1 mai 2012, și, pe de altă parte, a

comunicat, prin scrisoarea din 3 aprilie 2012, măsurile de transpunere a directivei menționate în legislația sa națională. În consecință, Comisia a declarat, la 7 iunie 2012, că se desista parțial de acțiunea sa în ceea ce privește penalitatea cu titlu cominatoriu de 40 947,20 euro pe zi. Aceasta și-a menținut însă capetele de cerere cu privire la plata unei sume forfetare și la cuantumul acesteia.

- 11 Referitor la cheltuielile de judecată, Comisia a considerat că întrucât desistarea sa cu privire la capătul de cerere având ca obiect obligarea Regatului Suediei la plata unei penalități cu titlu cominatoriu a rezultat din atitudinea adoptată de acest stat membru după închiderea procedurii scrise, revine statului membru menționat sarcina de a suporta cheltuielile de judecată legate de acest aspect al cauzei.
- 12 În memoriul său în apărare, Regatul Suediei contestă, pe de o parte, cererea Comisiei privind plata unei sume forfetare și, pe de altă parte, cuantumul acesteia. Statul membru menționat contestă de asemenea capătul de cerere al Comisiei privind cheltuielile de judecată și solicită Curții să dispună ca fiecare dintre părți să suporte propriile sale cheltuieli de judecată.

Cu privire la neîndeplinirea obligațiilor

Argumentele părților

- 13 În ceea ce privește pretinsa neîndeplinire a obligațiilor, Comisia amintește că, potrivit articolului 260 alineatul (1) TFUE, în cazul în care Curtea constată că un stat membru a încălcat una dintre obligațiile care îi revin în temeiul Tratatului FUE, acest stat membru este obligat să ia măsurile pe care le impune executarea hotărârii Curții. În ceea ce privește termenul în care trebuie executată o astfel de hotărâre, Comisia precizează că din jurisprudența Curții rezultă că interesul legat de o aplicare imediată și uniformă a dreptului Uniunii Europene impune ca această executare să fie începută imediat și să se realizeze în cel mai scurt termen posibil.
- 14 Regatul Suediei admite că nu a adoptat măsurile în discuție în termenul stabilit în scrisoarea de punere în întârziere din 28 iunie 2010 pentru a se conforma Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior.

Aprecierea Curții

- 15 Potrivit articolului 260 alineatul (2) TFUE, în cazul în care consideră că statul membru în cauză nu a luat măsurile pe care le impune executarea hotărârii Curții, Comisia poate să o sesizeze pe aceasta din urmă, după ce a dat statului în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile, indicând cuantumul sumei forfetare sau al penalității cu titlu cominatoriu pe care statul în cauză trebuie să le plătească și pe care îl consideră adecvat situației.
- 16 În această privință, data de referință pentru a aprecia existența unei neîndepliniri a obligațiilor în temeiul articolului 260 alineatul (1) TFUE este cea la care expiră termenul stabilit în scrisoarea de punere în întârziere emisă în temeiul acestei dispoziții (Hotărârea din 11 decembrie 2012, Comisia/Spania, C-610/10, punctul 67, și Hotărârea din 19 decembrie 2012, Comisia/Irlanda, C-374/11, punctul 19).
- 17 În cursul procedurii, Regatul Suediei a indicat că punerea în conformitate a dreptului său național cu Hotărârea Comisia/Suedia, citată anterior, fusese realizată în special prin intermediul propunerii guvernului referitoare la transpunerea Directivei 2006/24, a cărei intrare în vigoare era stabilită la 1 mai 2012.

- 18 Astfel, este cert că, la finalul perioadei de două luni care a urmat primirii de către Regatul Suediei a scrisorii de punere în întârziere menționate la punctul 6 din prezenta hotărâre, și anume la 28 august 2010, acest stat membru nu adoptase, în orice caz, toate măsurile necesare pentru a asigura executarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior.
- 19 În aceste condiții, trebuie să se constate că, prin neadoptarea măsurilor necesare pentru a se conforma Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, Regatul Suediei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 260 TFUE.

Cu privire la suma forfetară

Argumentele părților

- 20 Pentru calculul sumei forfetare, Comisia se întemeiază pe Hotărârea din 12 iulie 2005, Comisia/Franța (C-304/02, Rec., p. I-6263), precum și pe Comunicarea din 13 decembrie 2005, intitulată „Punerea în aplicare a articolului 228 din Tratatul CE” [SEC(2005) 1658], astfel cum a fost actualizată prin Comunicarea din 20 iulie 2010, intitulată „Punerea în aplicare a articolului 260 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Actualizarea datelor utilizate pentru calculul sumelor forfetare și al penalităților cu titlu cominatoriu pe care Comisia le va propune Curții de Justiție în cadrul procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor” [SEC(2010) 923/3, denumită în continuare „Comunicarea din 2010”]. Potrivit Comisiei, stabilirea unor sancțiuni financiare trebuie să se întemeieze pe gravitatea încălcării, pe durata acesteia și pe necesitatea de a asigura efectul descurajator al sancțiunii pentru a evita repetarea acesteia.
- 21 În ceea ce privește, mai întâi, gravitatea încălcării, Comisia arată că ține seama de importanța dispozițiilor Uniunii care au făcut obiectul încălcării, de efectele acestei încălcări asupra intereselor generale și individuale, precum și de atitudinea statului pârât.
- 22 În ceea ce privește, în primul rând, importanța dispozițiilor respective, Comisia consideră că neexecutarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, constituie o neîndeplinire a obligațiilor deosebit de gravă întrucât aceasta privește netranspunerea unei directive care conține dispoziții de o mare importanță pentru furnizorii de servicii de comunicații electronice. Aceste dispoziții ar asigura în plus, pe de o parte, un cadru juridic echilibrat care permite funcționarea pieței interne, garantând totodată că autoritățile represive pot utiliza date pertinente pentru a combate marea criminalitate, și, pe de altă parte, că drepturile fundamentale ale cetățenilor sunt protejate.
- 23 În al doilea rând, Comisia apreciază că consecințele încălcării pentru interesele generale și individuale sunt deosebit de grave întrucât netranspunerea de către Regatul Suediei a Directivei 2006/24 a generat un prejudiciu financiar pentru întreprinderi stabilite în întreaga Uniune și pentru alte state membre. Această netranspunere ar fi conferit un avantaj concurențial operatorilor privați de telecomunicații suedezi, care nu ar fi obligați nici să păstreze date pe care concurenții lor în alte state membre trebuie să le păstreze, nici să investească în forță de muncă sau în material destinate să furnizeze date autorităților.
- 24 În al treilea rând, în ceea ce privește factorii care trebuie luați în considerare cu ocazia aprecierii gravității încălcării dreptului Uniunii, Comisia consideră că neîndeplinirea obligațiilor imputată este dovedită în mod clar prin faptul că Regatul Suediei nici nu a adoptat, nici nu a notificat măsurile naționale de transpunere în termenul prevăzut, și anume cel târziu la 15 septembrie 2007. Ar trebui să se țină însă seama de faptul că, anterior, nu a existat niciun caz în care acest stat membru să nu fi executat o hotărâre pronunțată de Curte în temeiul articolului 258 TFUE.

- 25 Având în vedere elementele și împrejurările menționate mai sus, Comisia propune să aplice un coeficient pentru gravitate de 10, pe o scară de la 1 la 20.
- 26 În continuare, în ceea ce privește criteriul referitor la durata încălcării, în contextul executării Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, pronunțată la 4 februarie 2010, Comisia arată că între respectiva hotărâre și data de 6 aprilie 2011, ziua în care a fost adoptată decizia de deschidere a unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor a Comisiei împotriva Regatului Suediei, s-a scurs un total de 426 de zile.
- 27 În sfârșit, în ceea ce privește necesitatea unei sancțiuni descurajatoare de natură să evite repetarea încălcării, Comisia a stabilit, în temeiul Comunicării din 2010, factorul „n”, întemeiat pe capacitatea de plată a Regatului Suediei, precum și pe numărul de voturi de care acesta dispune în cadrul Consiliului Uniunii Europene, la 4,57.
- 28 În consecință, Comisia explică, în cererea sa introductivă, că valoarea sumei forfetare solicitate, și anume 9 597 de euro pe zi de încălcare, rezultă, în conformitate cu criteriile prevăzute de Comunicarea din 2010, din înmulțirea cuantumului forfetar de bază (210 de euro pe zi) cu coeficientul pentru gravitatea încălcării stabilit la 10 și cu factorul „n” care se ridică la 4,57. Cuantumul total astfel obținut ar fi de 4 088 322 de euro pentru 426 de zile de încălcare.
- 29 În memoriul său în apărare, Regatul Suediei susține, în principal, că evaluarea de către Comisie a neîndeplinirii obligațiilor în cauză este prea riguroasă, atât din punctul de vedere al gravității, cât și din cel al necesității efectului descurajator. Mai precis, Comisia nu ar fi demonstrat existența unor împrejurări care ar justifica aplicarea unui coeficient pentru gravitate atât de ridicat precum 10 pentru încălcarea în cauză.
- 30 În această privință, statul membru menționat arată, pe de o parte, că Directiva 2006/24 nu este atât de importantă pentru funcționarea pieței interne precum afirmă Comisia. Această directivă ar implica numai o armonizare marginală a legislațiilor naționale în materie. Astfel, obligația stabilită în sarcina operatorilor de a păstra date ar varia în funcție de statele membre, lăsându-le acestora puterea de a legifera în domeniul accesului autorităților la datele de trafic al comunicațiilor sau în cel al repartizării costurilor legate de păstrare suportate de operatori. Pe de altă parte, potrivit Regatului Suediei, există deja, în dreptul Uniunii, norme care permit, în anumite condiții, păstrarea unor date de trafic al comunicațiilor în vederea combaterii criminalității, în special Directiva privind viața privată și comunicațiile electronice.
- 31 Pe de altă parte, Comisia nu ar fi demonstrat că netranspunerea acestei directive de către Regatul Suediei a avut pentru interesele generale și speciale consecințele pe care le afirmă. În plus, normele care sunt în prezent în vigoare în dreptul suedez ar fi permis chiar să se evite aceste efecte, asigurând că datele sunt disponibile în vederea cercetării, depistării și urmăririi penale a infracțiunilor grave.
- 32 Acest stat membru arată de asemenea că, în cadrul aprecierii sale, Comisia nu a luat în considerare faptul că Hotărârea Comisia/Suedia, citată anterior, privește numai o nepunere în aplicare parțială a Directivei 2006/24. În acest sens, Regatul Suediei susține că a utilizat posibilitatea pe care o oferă articolul 15 alineatul (3) din directiva menționată de a amâna aplicarea acesteia până la 15 martie 2009 în ceea ce privește accesul la internet, serviciul de poștă electronică și telefonía prin internet. Prin urmare, în opinia sa, Hotărârea Comisia/Suedia, citată anterior, a privit numai netranspunerea în legislația națională a dispozițiilor directivei pentru care nu era posibilă o amânare a scadenței stabilite la 15 septembrie 2007.
- 33 Regatul Suediei arată, pe de altă parte, că nu s-a aflat niciodată în situația de a nu executa o hotărâre a Curții pronunțată în temeiul articolului 258 TFUE. În plus, acesta subliniază că acordă o mare importanță obligației sale de cooperare loială. Pârâțul susține, pentru a justifica întârzierea reproșată în executarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, că a trebuit să facă față unei largi dezbateri

politice cu privire la transpunerea Directivei 2006/24 în dreptul său intern și că punerea în aplicare a măsurilor pe care le impunea respectiva transpunere a generat probleme pe planul procedurii legislative, precum și alegeri dificil de făcut, care implicau evaluarea comparativă a protecției vieții private și a necesității unei combateri eficiente a criminalității.

- 34 În replica sa, Comisia susține mai întâi că, deși Directiva 2006/24 nu are ca obiectiv să realizeze o armonizare completă, din aceasta nu se poate concluziona că această directivă nu ar avea consecințe pe piața internă sau asupra intereselor private și publice. Diferențele în punerea în aplicare a directivei menționate în statele membre nu ar diminua cu nimic importanța obligației de păstrare a datelor de comunicații prevăzute de aceasta.
- 35 În continuare, în ceea ce privește reglementarea Uniunii deja existentă pe care o menționează Regatul Suediei, în special Directiva privind viața privată și comunicațiile electronice, Comisia arată că aceasta nu prevede o obligație aplicabilă în întreaga Uniune de a păstra anumite date de trafic pentru o anumită perioadă.
- 36 În plus, în ceea ce privește dispozițiile naționale existente invocate de statul membru pârât, Comisia arată că, inclusiv în ipoteza în care Regatul Suediei ar trebui să dispună de anumite date în vederea combaterii criminalității, aceasta nu ar fi rezultatul executării Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, întrucât disponibilitatea acestor date depinde în totalitate de decizii comerciale adoptate de diverșii operatori de telecomunicații.
- 37 Pe de altă parte, în ceea ce privește argumentația acestui stat membru cu privire la faptul că neexecutarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, ar privi numai o parte a Directivei 2006/24, Comisia arată că, deși statele membre puteau, în temeiul articolului 15 alineatul (3) din această directivă, să amâne aplicarea obligației de păstrare până la 15 martie 2009, aceasta nu înseamnă că respectivele state membre erau autorizate să nu adopte nici cea mai mică măsură privind obligația de păstrare a datelor prevăzută la această dispoziție anterior datei de 15 martie 2009. În consecință, acest argument ar fi întemeiat pe o interpretare eronată a Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior.
- 38 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul statului membru pârât referitor la dificultățile interne legate de procedura legislativă, Comisia amintește jurisprudența constantă a Curții potrivit căreia aceste dificultăți interne nu pot fi luate în considerare în cadrul aprecierii încălcării săvârșite.
- 39 În ceea ce privește dificultățile de ordin intern, acest stat membru susține că le-a invocat nu pentru a justifica neexecutarea Directivei 2006/24, ci pentru a dovedi că, în speță, transpunerea a fost marcată de dificultăți atât de neobișnuite încât nu pot fi atribuite abordării și atitudinii normale ale Regatului Suediei în ceea ce privește punerea în aplicare de către acesta a directivelor și respectarea unor hotărâri ale Curții. Acest stat membru insistă de asemenea asupra faptului că procedura legislativă menționată mai sus este aplicabilă numai în cazuri excepționale.

Aprecierea Curții

- 40 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că impunerea unei sume forfetare trebuie, în fiecare speță, să depindă de ansamblul elementelor pertinente care se raportează atât la caracteristicile neîndeplinirii obligațiilor constatate, cât și la atitudinea proprie a statului membru vizat de procedura inițiată în temeiul articolului 260 TFUE. În această privință, dispoziția amintită investește Curtea cu o largă putere de apreciere în scopul de a decide dacă trebuie sau nu trebuie impusă o astfel de sancțiune (Hotărârile citate anterior Comisia/Spania, punctul 141, și Comisia/Irlanda, punctul 47).

- 41 Astfel, propunerile Comisiei nu pot fi obligatorii pentru Curte și nu constituie decât o bază de referință utilă. Nici linii directe precum cele cuprinse în comunicările Comisiei nu sunt obligatorii pentru Curte, ci contribuie la garantarea transparenței, a caracterului previzibil și a securității juridice în privința acțiunii întreprinse de Comisie (a se vedea Hotărârea din 7 iulie 2009, Comisia/Grecia, C-369/07, Rep., p. I-5703, punctul 112).
- 42 În ceea ce privește, în primul rând, principiul însuși al impunerii unei sume forfetare, în temeiul articolului 260 TFUE, trebuie amintit că acest principiu se întemeiază în esență pe aprecierea consecințelor neexecutării obligațiilor de către statul membru respectiv asupra intereselor private și publice, în special atunci când încălcarea a persistat o lungă perioadă după pronunțarea hotărârii care a constatat-o inițial (a se vedea Hotărârea din 9 decembrie 2008, Comisia/Franța, C-121/07, Rep., p. I-9159, punctul 58).
- 43 În prezenta cauză, trebuie să se constate că, având în vedere obiectul Directivei 2006/24, care urmărește, astfel cum rezultă din articolul 1 alineatul (1) din aceasta, să asigure că datele referitoare la comunicațiile electronice sunt disponibile în vederea cercetării, depistării și urmăririi penale a infracțiunilor grave, neexecutarea Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, prin care s-a constatat anterior o neîndeplinire a obligațiilor care țin de această directivă, poate pune în discuție interesele private și publice în cauză. Pe de altă parte, întrucât neîndeplinirea obligațiilor imputată Regatului Suediei a durat mai mult de doi ani de la data pronunțării hotărârii menționate, este necesar să se constate că aceasta a persistat o perioadă considerabilă de la acea dată.
- 44 Prin urmare, Curtea apreciază că, în prezenta speță, Regatului Suediei trebuie să i se impună plata unei sume forfetare.
- 45 În ceea ce privește, în al doilea rând, quantumul sumei forfetare, trebuie amintit că revine Curții sarcina de a-l stabili astfel încât să fie, pe de o parte, adaptat împrejurărilor și, pe de altă parte, proporțional cu neîndeplinirea obligațiilor constatată, precum și cu capacitatea de plată a statului membru în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Comisia/Grecia, punctul 146, și Comisia/Spania, punctul 143).
- 46 Printre factorii relevanți în această privință se numără elemente precum gravitatea încălcării și durata în care persistă neîndeplinirea obligațiilor după pronunțarea hotărârii de constatare (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Spania, citată anterior, punctul 144).
- 47 În primul rând, în ceea ce privește gravitatea neîndeplinirii obligațiilor din perspectiva importanței dispozițiilor Uniunii care au fost încălcate, trebuie amintit că Directiva 2006/24 vizează activitățile furnizorilor de servicii de comunicații electronice pe piața internă și că legiuitorul Uniunii urmărește obiectivul de a proteja buna funcționare a acesteia prin adoptarea unor norme armonizate în materia păstrării datelor referitoare la comunicațiile electronice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 februarie 2009, Irlanda/Parlamentul European și Consiliul, C-301/06, Rep., p. I-593, punctul 72).
- 48 Prin intermediul armonizării legislațiilor naționale pe care o operează, Directiva 2006/24 vizează, după cum rezultă din articolul 1 alineatul (1) din aceasta, să asigure că datele sunt disponibile în vederea cercetării, depistării și urmăririi penale a infracțiunilor grave, astfel cum sunt definite de fiecare stat membru în dreptul său intern. Pe de altă parte, din considerentul (22) al directivei menționate reiese că aceasta urmărește în special să asigure respectarea deplină a drepturilor fundamentale ale cetățenilor la respectarea vieții private și a comunicațiilor și la protecția datelor cu caracter personal ale acestora, consacrate la articolele 7 și 8 din cartă.
- 49 În acest cadru, este necesar să se considere că neîndeplinirea obligațiilor de a transpune o astfel de directivă riscă să împiedice buna funcționare a pieței interne. O astfel de neîndeplinire a obligațiilor prezintă, prin urmare, un anumit grad de gravitate, iar aceasta independent de nivelul de armonizare realizat de Directiva 2006/24.

- 50 În legătură cu consecințele neexecutării Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, asupra intereselor private și publice, în ceea ce privește argumentul Comisiei astfel cum a fost amintit la punctul 23 din prezenta hotărâre, trebuie subliniat că din cuprinsul punctelor 6.1 și 6.2 din Raportul Comisiei din 18 aprilie 2011 intitulat „Raport al Comisiei către Consiliu și către Parlamentul European. Raport de evaluare referitor la Directiva privind păstrarea datelor (Directiva 2006/24/CE)” [COM(2011) 225 final] reiese că directiva menționată nu și-a atins pe deplin obiectivul de a crea condiții de concurență echitabile pentru operatorii din Uniune. Prin urmare, Comisia trebuia să demonstreze pretinsa atingere adusă condițiilor de concurență pe piața internă a serviciilor de telecomunicații, ceea ce nu a făcut.
- 51 Pe de altă parte, nu poate fi admis argumentul Regatului Suediei potrivit căruia există deja, în dreptul Uniunii, norme care permit, în anumite condiții, păstrarea unor date referitoare la traficul comunicațiilor în vederea combaterii criminalității și că normele în vigoare în prezent în dreptul suedez ar fi permis să se evite unele consecințe pentru interesele generale și speciale invocate de Comisie. Astfel, este cert că respectivele norme nu îndeplinesc cerințele care rezultă din Directiva 2006/24, întrucât, în caz contrar, nu ar fi trebuit să se constate o neîndeplinire de către acest stat membru a obligației de transpunere a Directivei 2006/24 în dreptul intern.
- 52 În ceea ce privește argumentul Regatului Suediei întemeiat pe faptul că Hotărârea Comisia/Suedia, citată anterior, privește numai lipsa parțială a punerii în aplicare a directivei, acesta este lipsit de temeii.
- 53 Astfel, în Hotărârea Comisia/Suedia, citată anterior, Curtea a declarat și a hotărât că, prin neadoptarea, în termenul prevăzut, a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma Directivei 2006/24, Regatul Suediei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul acestei directive. Articolul 15 alineatul (3) din Directiva 2006/24 permitea statelor membre să amâne aplicarea obligației de păstrare a datelor de comunicații până la 15 martie 2009, dar nu transpunerea directivei menționate, care trebuia să fie realizată anterior datei de 15 septembrie 2007.
- 54 În ceea ce privește atitudinea adoptată de Regatul Suediei referitor la obligațiile care rezultă din Directiva 2006/24, nu pot fi primite justificările invocate de acest stat membru potrivit cărora întârzierea în executarea hotărârii menționate ar fi cauzată de dificultăți interne extraordinare, legate de particularitățile procedurii legislative, de larga dezbatere politică cu privire la transpunerea Directivei 2006/24 și de problemele apărute pe planul alegerilor dificile care implicau evaluarea comparativă a protecției vieții private și a necesității unei combateri eficiente a criminalității. Astfel cum Curtea a subliniat în mod repetat, un stat membru nu poate invoca dispoziții, practici sau situații din ordinea sa juridică internă pentru a justifica nerespectarea obligațiilor care rezultă din dreptul Uniunii (a se vedea în special Hotărârea din 31 martie 2011, Comisia/Grecia, C-407/09, Rep., p. I-2467, punctul 36). Aceeași situație este valabilă în cazul unei decizii precum cea a Parlamentului suedez, la care se face trimitere la punctul 8 din prezenta hotărâre, de a amâna cu un an adoptarea proiectului de lege care viza să transpună directiva menționată.
- 55 Cu toate acestea, trebuie să se ia în considerare, ca circumstanță atenuantă, faptul că, anterior, nu a existat niciun caz în care Regatul Suediei să nu fi executat o hotărâre pronunțată de Curte în temeiul articolului 258 TFUE.
- 56 În ceea ce privește, în al doilea rând, durata în care a persistat neîndeplinirea obligațiilor care face obiectul prezentei acțiuni, trebuie amintit că, deși articolul 260 TFUE nu precizează termenul în care trebuie să intervină executarea unei hotărâri, este totuși cert că punerea în executare trebuie începută imediat și că trebuie să se finalizeze în cel mai scurt termen posibil (a se vedea în special Hotărârea din 31 martie 2011, Comisia/Grecia, citată anterior, punctul 34).

- 57 În prezenta cauză, trebuie să se arate că neîndeplinirea obligațiilor a durat timp de aproape 27 de luni de la data pronunțării Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior, și anume la 4 februarie 2010, până la data la care Regatul Suediei și-a pus în conformitate pe deplin legislația cu hotărârea menționată, și anume la 1 mai 2012.
- 58 Trebuie să se constate, așadar, că neîndeplinirea obligațiilor imputată Regatului Suediei a persistat pentru o perioadă semnificativă de la data pronunțării Hotărârii Comisia/Suedia, citată anterior.
- 59 Având în vedere elementele de mai sus și în special considerațiile de la punctele 47-58 din prezenta hotărâre, Curtea apreciază că se realizează o justă apreciere a circumstanțelor speței prin stabilirea la 3 milioane de euro a cuantumului sumei forfetare pe care Regatul Suediei va trebui să o achite.
- 60 Prin urmare, se impune obligarea Regatului Suediei la plata către Comisie, în contul „Resurse proprii ale Uniunii Europene”, a unei sume forfetare de 3 milioane de euro.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 61 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Regatului Suediei și acesta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

- 1) **Prin neadoptarea măsurilor necesare pe care le impune executarea Hotărârii din 4 februarie 2010, Comisia/Suedia (C-185/09), privind netranspunerea în dreptul său intern a dispozițiilor Directivei 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE, precum și prin neadoptarea, în termenul prevăzut, a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma directivei menționate, Regatul Suediei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 260 TFUE.**
- 2) **Obligă Regatul Suediei la plata către Comisia Europeană, în contul „Resurse proprii ale Uniunii Europene”, a unei sume forfetare de 3 milioane de euro.**
- 3) **Obligă Regatul Suediei la plata cheltuielilor de judecată.**

Semnături